

Hoofdluisprotocol

Dit hoofdluisprotocol is bedoelt voor de schooldirectie en/of de luizencoördinator van de school. Dit protocol bestaat uit:

1. Stappenplan voor de middelbare school
2. Informatie over hoofdluis
3. Informatiebrief middelbare school 'Wat te doen bij hoofdluis?'

1. Stappenplan voor de middelbare school

Hoofdluis is vooral een probleem voor de omgeving vanwege het besmettingsrisico. Met name op scholen, waar veel mensen en/of leerlingen bij elkaar komen kan deze besmetting gemakkelijk van de één naar de ander worden overgebracht.

Om een hoofdluisepidemie te voorkomen is het gewenst, dat de school regels vaststelt en afspraken hierover maakt met de zorgcoördinator en de ouders. Waar op een basisschool doorgaans een luizencontroleteam actief is, zijn er op het voortgezet onderwijs vaak geen luizenouders meer. Doorgaans hebben de ouders van de kinderen op de middelbare school al ervaring met hoofdluis, ze weten wel hoe ze het een en ander moeten aanpakken. Het is wel van belang dat de school de ouders informeert als er een hoofdluisbesmetting wordt gemeld of geconstateerd.

Stap 1 Als er bij een leerling hoofdluis wordt ontdekt dan wordt dit gemeld bij de zorgcoördinator of de directie. De zorgcoördinator of de directie zorgt ervoor dat de mentor van de betreffende klas op de hoogte wordt gebracht. De zorgcoördinator of de directie neemt contact (telefonisch of per e-mail) op met de ouders van het kind waarbij hoofdluis is geconstateerd.

Stap 2 De directie of de zorgcoördinator brengt per e-mail (zie voorbeeld: informatiebrief 'Wat te doen bij hoofdluis?') de ouders van de groep op de hoogte van de hoofdluisbesmetting.

Stap 3 De zorgcoördinator of de directie dient in samenspraak met de mentor ervoor te zorgen, dat er in de klas uitleg wordt gegeven over hoofdluis. Dit moet voorkomen dat getroffen kinderen worden geplaagd of gepest. Er kan gebruikt worden gemaakt van het door KlasseTV samengestelde digitale lespakket over hoofdluis.

2. Informatie over hoofdluis

Wat is hoofdluis?

De hoofdluis is een parasiet: het beestje leeft van mensenbloed. Hij zoekt graag behaarde en warme plekjes op zoals achter de oren, in de nek of onder een pony. Een volwassen hoofdluis is ongeveer 3 millimeter groot. Hij is grijsblauw of, nadat hij bloed opgezogen heeft, roodbruin van kleur. Mensen en alle diersoorten hebben een eigen luizensoort. Hondenluizen kunnen bijvoorbeeld niet op mensen overleven en andersom. De eitjes van de hoofdluis, de neten, zijn ongeveer 1 milliliter groot en grijswit. Ze lijken op roos. Het verschil is dat roos los zit terwijl neten juist aan het begin van de haren kleven. Hoofdluis kan kruipen en verspreidt zich in een hoog tempo. Een jonge luis is na 7-10 dagen volwassen en klaar om zelf weer eitjes te leggen. Hij leeft ongeveer één maand en legt in die tijd zo'n 250 eitjes. Snel ingrijpen is bij hoofdluis dus erg belangrijk.

Hoe krijg je hoofdluis?

Hoofdluis krijg je van contact met iemand die hoofdluis heeft: de luizen lopen van het ene hoofd naar het andere. Ze verplaatsen zich niet via kleding. Springen kunnen ze niet. Kinderen tussen de 3 en de 12 jaar krijgen vaker hoofdluis omdat ze tijdens het spelen vaak letterlijk de hoofden bij elkaar houden.

Wat is het verschil tussen luizen en neten?

De volwassen luis is een grijsblauw beestje van ongeveer 3 millimeter groot. Nadat hij bloed opgezogen heeft, is hij roodbruin. De eitjes, neten, zien eruit als grijswitte puntjes en kleven aan de haren. Ze zijn lastig te verwijderen. Neten die dichtbij de hoofdhuid zitten, bevatten eitjes. Daaruit komen weer nieuwe luizen. Als de neten een paar of meerdere centimeters van de hoofdhuid vandaan zitten, dan zijn de luizen uitgekomen en blijft er een lege neet achter. Als het haar groeit, komen de lege neten steeds verder van de hoofdhuid af te zitten.

Hoe werkt de uitkambehandeling?

Kam gedurende 2 weken elke dag het haar met een fijntandige kam, in combinatie met crèmespoeling. U gaat als volgt te werk:

- Maak het haar door en door nat. Verdeel crèmespoeling door het haar.
- Bescherm de ogen met een washandje en kam dan met een gewone kam de klitten weg. Spoel dit niet uit.
- Houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier. Pak een fijntandige kam en kam het haar van achter naar voren, tegen de hoofdhuid aan; start bij het ene oor en schuif, plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het ander oor. Vastgeplakte neten kunt u eventueel losweken door te deppen met azijn.
- Veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af aan een witte papieren servet of zakdoek en kijk of u luizen ziet. Spoel gevonden luizen door de wc of wasbak.
- Spoel vervolgens de crèmespoeling uit het haar.
- Na gebruik de kam goed reinigen met water en zeep en de luizen en neten verwijderen.

Als de uitkambehandeling niet heeft gewerkt dan kunt u dit herhalen in combinatie met een antihooftluismiddel.

Als ik kies voor een antihooftluismiddel, welk middel dan?

Er zijn in Nederland verschillende antihooftluismiddelen verkrijgbaar in de vorm van een lotion of shampoo. Deze middelen hebben de volgende werkzame stoffen:

- dimeticon
- oligodeceenolie
- malathion
- permethrine

Een middel met dimeticon heeft de voorkeur. Tegen deze middelen is geen resistentie mogelijk, omdat dimeticon een andere werking heeft (het verstikt de luis).

Feiten over hooftluis

- Hooftluizen kunnen niet springen, vliegen of zwemmen, alleen lopen. Direct haar-op-haar contact is de enige manier om het op te lopen.
- De luis maakt geen onderscheid tussen schoon of vies haar, met een slechte lichamelijke hygiëne heeft het dus niets te maken.
- Alle mensen en diersoorten hebben een eigen luizensoort. Dierenluizen kunnen dus niet overleven op mensen en andersom.
- Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond, dat luizenzakken niet bijdragen aan het voorkomen van hooftluis. Wanneer luizen gescheiden zijn van het menselijk lichaam kunnen ze maar kort overleven en worden de luizen dusdanig zwak dat een besmetting onwaarschijnlijk is.
- Hoewel hooftluizen niet kunnen zwemmen, verdrinken ze niet tijdens het zwemmen of tijdens het wassen van de haren.
- Hooftluizenbesmetting via zwemmen is niet mogelijk. Hooftluizen houden zich heel goed vast aan het haar. Als ze het haar eenmaal los hebben gelaten, zijn ze dusdanig verzwakt, dat ze niet in staat zijn om nieuwe besmettingen te veroorzaken als ze al drijvend per toeval een ander kinderhoofd weten te bereiken.
- Er is geen wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van aanvullende maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels en kleding. Het advies voor een grondige schoonmaak is niet langer van toepassing. Voor een hygiënisch gevoel en een gevoel van rust, kunt u dit wel doen.

3. Informatiebrief middelbare school ‘Wat te doen bij hoofdluis?’

Help, hoofdluis in de klas! Wat nu?

Vandaag is er melding gemaakt van een hoofdluisbesmetting. Dit is vervelend, maar geen ramp! We adviseren om uw eigen kind thuis ook te controleren op een eventuele hoofdluisbesmetting. Om u een beetje op weg te helpen bij het behandelen hebben we voor u wat punten op een rijtje gezet.

De methodes

Er zijn twee methoden om hoofdluis te behandelen:

1. Nat-kam-methode: gedurende twee weken dagelijks kammen met een netenkam. Doe dit op nat haar en gebruik hiervoor bijvoorbeeld de metalen kamtanden van de Prioderm Luizen- en netenkam.
2. Mocht enkel kammen niet voldoende resultaat opleveren, of praktisch niet haalbaar zijn, dan kun je naast het kammen van het natte haar met een netenkam, een hoofdluismiddel gebruiken.

Er zijn in Nederland verschillende antihoofdluismiddelen verkrijgbaar in de vorm van een lotion of shampoo. Deze middelen hebben de volgende werkzame stoffen:

- dimeticon
- oligodeceenolie
- malathion
- permethrine

Een middel met dimeticon heeft de voorkeur. Tegen deze middelen is geen resistentie mogelijk, omdat dimeticon een andere werking heeft (het verstikt de luis). U kunt via www.prioderm.nl/productwijzer de test doorlopen, u weet binnen vier korte vragen welk middel tegen hoofdluis het beste bij uw situatie past.

Stap 1 - Voorbereiding

Kies voor de nat-kam-methode of voor een antihoofdluismiddel in combinatie met kammen. Zorg dat je de gewenste producten in huis hebt, of haalt. Het is altijd verstandig om preventief een antihoofdluismiddel in huis te hebben. Zorg ook dat je sowieso een luizen- of netenkam in huis hebt. Controleer het hele gezin. Kam boven een wit vel of de wastafel. Het verschil tussen dode en levende neten is soms moeilijk te zien. Nieuwe (pas gelegde) neten zitten vlakbij de hoofdhuid aan de haren geplakt. Dode (lege) neten groeien mee met het haar en zitten verder van de hoofdhuid verwijderd.

Stap 2 - Behandelen

Als je voor een antihoofdluismiddel gekozen hebt

Behandel de besmette gezinsleden met het middel, conform de instructies in de bijsluiter of de gebruiksaanwijzing.

Stap 3 - Kammen

Kam het haar eerst goed door met een gewone kam. Was het haar met gewone shampoo en spoel het haar uit. Breng vervolgens ruim crèmespoeling in het haar en spoel dit NIET uit. Kam vervolgens alle luizen en neten uit het haar volgens de kaminstructies.

Kaminstructies

Kam gedurende 14 dagen elke dag het haar met een luizenkam/netenkam, eventueel in combinatie met crèmespoeling. Per kambeurt moet je rekenen op ongeveer 15 minuten. Je gaat als volgt te werk:

- Kam het haar met een gewone kam of borstel. Maak het haar eventueel nat om het kammen te vergemakkelijken.
- Verdeel het haar in gelijke strengen.
- Leg een vel wit papier voor je neer en zorg dat het hoofd licht voorover is gebogen. Boven een witte ondergrond zijn hoofdluizen goed zichtbaar.
- Kam het haar lok voor lok, vanaf de hoofdhuid tot aan de haaruiteinden. Controleer na iedere kambeweging of er hoofdluizen of neten achterblijven op de kam.
- Veeg de kam steeds af aan een tissue of klop deze uit op het papier. Spoel de gevonden hoofdluizen en neten weg in de wasbak of het toilet.
- Let vooral op het haar achter de oren, op de kruin, in de nek en onder de pony.
- Maak de kam na gebruik goed schoon met water, door te reinigen met 70% alcohol, of door de kam in kokend water te leggen.

Stap 4 – In formeer de omgeving

Waarschuw de school, dan kunnen ook andere ouders weer extra opletten. Waarschuw ook de ouders/verzorgers van vriendjes/ vriendinnetjes, een logeetje, sportverenigingen etc. zodat daar ook gecontroleerd kan worden.

Stap 5 – Blijf alert

Blijf de eerste twee weken dagelijks kammen. Als je opnieuw (levende) hoofdluizen constateert, volg je het stappenplan opnieuw vanaf stap 1. Blijf na 14 dagen alle gezinsleden één keer per week controleren met een luizen- of netenkam, zeker zolang er hoofdluis heerst.

Let Op – Wassen en stofzuigen is niet meer nodig

Het advies voor een grondige schoonmaak van het huishouden wordt ingetrokken. Er is geen wetenschappelijk bewijs voor de effectiviteit van de aanvullende maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels en jassen, het stofzuigen van de auto of het gebruik van luizencape of - zakken. Dit kan veel tijd en stress schelen.